ACC. N:R M.8242: 1-20.

Landskap: Skåne

Härad:

Socken: Malmö

Uppteckningsår: 1941.

Upptecknat av: Georg Jönsson

Adress: Turngat. 3, Egen Händ Hindby

Berättat av:

Född år 1882 i

Minnesuppteckningar fr. Malmö.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

№ 8242 : 1. LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

Undertecknad 59 år gammal och infödd Malmöbo
födare och sjöman till yrket men arbetsår och
full av värk, kom då jag låg på sjukhuset
att få se uppslaget om gamla Malmöminnen
tänka på att jag ödra mitt strå till stacken.
Jag började skolan vid 6 års ålder alla klasserna
gick jag i Norregatt skolan delt för en lärare
med tillnamnet Duggen delt en som vi
pojkar kallade Leverpölsan och slutligen
en som benämnde Smutskattingen på grund
av att han förmodligen åtte snus in i näsan
med en sked han hade i smutsdosan, duktiga
lärare var alla tre men strånga och höll
stryet på ordningen så vi pojkar hade respekt
för herrarna. Maja, jag slutade skolan samma
dag jag fyllde 12 år för att dagen därpå börja
som springpojke på cigarfabriken Unionen
ägare Konsul Leierson en god, fin och snäll man
och jag har djupt ångrat många gånger att jag
inte stod honom men vid 16 års ålder fick jag
lust för sjömansyrket och slutade min plats
efter 4 års roliga stunder på Unionen. Vi
var 9 pojkar, 4 st på 3 vån. och 5 på 4 vån
vårt jobb bestod i att vi skulle vända
vickterna i farmarna och delt tätta farmarna
i press, dessutom skulle vi hämte vatten

M. 8242:2. LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

till cigarrmakarna vi hämta vattnet i stora
kopparspannar inne i grevagården d.v.s. i
greve Delagardis gård ingång från St
Gertrudsgatan där han nu A.B. armerad Betong
har sin fastighet, där var en vacker pump
med iskallt kristallklart vatten, särskilt
på söndagarna hade vi jobbigt att hämta vatten
för på måndagarna var det inte många som
satt vid borden då gick dom största cigarrmakarna
i byen dom hade sitt stamhåll ute i Kvarngen
och sedan nuvarande Fredsgatan och där järnvägs-
bostäderna nu ligger, där hade dom snaps och
öl och mat och roligt hela dagen med sång
berättning och mycket annat dom fåg i små och
stora gupper dels från Unionen dels från Kockums
cigarrfabrik inga poliser störde dom, allt gick
lungt till väga, då hade vi pojkar det bra
hela dagen men så på söndagsmorgonen kom
dom sura och med ett bestämt bakrus då
hade vi pojkar inte lätt det var att hämta den
ena spann vatten efter den andra men vi fick
även många oss äfter en liter Bränvin hos
Olsson med skägget som han kallades på
grund av att han hade ett vackert skägg han
hade tobaksaffär i Berg vid Lindeska huset
eller där emot å Mellan har sin affär
i Östra Tullgatan sedan påbörjades veckan

M. 8242:3.
LUNDS UNIVERSITETS
KRIMINALARKIV

3/ fölls måsta måndag då var det bygdag igen, man hade
9 eller 10 bägarmackare var att passa upp, vi hade
alla pressarna borta i en krok och där hade vi
vårat hyst för oss men gud måde oss om vi
störde under tidningsdelningen det var brukligt
att en varje morgon lästa högt i tidningen
och den lästes från spalt till spalt på min
sal var det en som dom kallade Emil Forsing
som läste varje dag. När jag varit passapp i
2 år på vänningarna blev jag springgrabb på lagret
och kantaret då steg lönen från 3 kronor till
6 kr men då var det också längre arbetsdag det var
Pettersens cigarrbar i Hotell Kramers hus på
hörnet av Hamngatan och den stängdes inte
förän kl 8 på kvällen så det var 2 timmars
längre arbetsdag, på lagret var en gammal
snäll verkmästare som hette Hansen han
var dansk till börden han hade att göra med
att packning till järnvägen varje dag så var
det att följa med gamle kusken Sven och
gråbe båda två så ståtliga, gubben Sven
liten tjock och knubbig med silvervitt
hår särskilt ståtlig då han skulle köra
fintfär Hansen Pettersen, när då gubben Sven
satt på kuskbocken med hög hatt och plåd
över axlarna på den fina droskan då var
gubben Sven i sitt esse och likaså gråbe en

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

4/ N. 8242:4.

Stor grå häst som höll på att taga livet av gubben Sven vid ett par tillfällen han hade en förmiddag fasa särskilt för ångbåten vid järnvägen och många gånger satt jag med hjärtat i halsen då vi skulle köra över långebro till uppfodstationens magasin med varor, särskilt då det var mörkt för gubben Sven var gammal och synen svag, jag minns en gång, det var en regnväderdag då Sven fick order att köra och hämta konsuln i Sibbarp som hade villa där ute, hamnen ut på dimhamnsvägen vid sommekulla kom ångtrumlan där, som taga vägen, gräller visade inget tecken till oro förän han var inpå trumlan, men då blev det fart, han svängde runt med Svens droska och sig själv, ja det vill taga gubben Sven och droskan hamnade i dimhamsdiket själv kom han loss med skaklar och tömmar och skenade iväg ända till fiskarhuddena där han stöp och några fiskare fick tag på hanam och bogserade hanam till Österg ata till sitt stall och spilta, gubben Sven kom krukandes så småningom med den fina höga hatten tillplattad men annars var gubben hel för övrigt, värre var det med den fina droskan den fick göra sig en tur till Köpenhamn till Knudsens vagnfabrik i Store Kongensgade för att lappas i hop och den blev verkligen fin igen

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
M. 8242:6.

61

market på locket på cigarlåderna dela ut pengar
till sopgubbarna och sin ransan tobak på
lördagarna. det var nämligen så att stadens gator
sopades av gamla gubbar som i dagligt tal
kallades arbetshusare dom var intagna på
arbetsinrättningen eller huset som det kallades
när gubbarna på lördagen kom på Östergatan
för att sopa, dom sopa stadens gator var je dag
men på lördagen kom dom in hela bunten
en 20 stycken till verkmästare Hansen och
fick sin 5 öring och en stor plåta tuggtobak
gubbarna kallade tobaken för Byktareplåta
Sedan fortsatte dom att sopa Östergatan
Adelgatan, när dom så var på Vestergatan
fick dom sin 5 öring och en stor strut
med snus på Kakums Cigarfabrik Sedan var
dom strax hemma för inrättningen låg nere
på väster i stan där fick också stadens fattiga
hämta bröd så kallade pumpabröd det var
stora grova bröd som bakades på inrättningen
och gott var det för jag fick själv äta många
gånger arbetshusarebröd som det kallades jag
blev uppfostrad hos mina gamla morföräldrar
och dom hade det fattigt för Morfar hade inte
mera än 9 kr i veckan efter 42 år arbete hos
grosshandlare Bager på Östergatan så det var
kanske inte fett men det gick i alla fall

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

SMÅ 8242:7

2/

vi ungar fick också trätoffar på inrättningar
men det var inte roligt att komma till skolan
iklädd arbetshusarekläder för dom andra som
hade det bättre ställt, det var ju brukligt att gå
klädd i toffor för vem som helst, men där var
något särskilt över arbetshusarekläderna
det såg dom andra ungarna med det samma
när man hade sådana på sig. Jag skulle skriva
något om orginal från min barndom, men kanske
jag verkar tröttsam för Redaktören, men annars
har jag flera på lager, jag kan återkomma om
jag får lov det är alltid roligt att uppliva
gamla minnen Mina morföräldrar var dagliga
läsare av dk. Dagbladet så länge jag minnes
och jag själv har aldrig haft någon annan
tidning än dk. Dagbladet och då jag nu inte
kan göra något på grund av sjukdom, kan jag
pleta med en poema i alla fall och jag hoppas att
Redaktören förstår mina kråkfötter, Men det var
ett av mina barndomsorginal jag skall tala om
det var en gammal mycket gammal kumpgubbe
som vi ungar var mycket svår emot och jag har
fått många gånger att det var synd om gubben
men det fattade vi vildingar inte på den tiden
gubben barnamnet "Kal dollare" han hade en
gammal dragkärra som knappast höll i hop hjul-
ringarna hade han bundit ihop med repstumpar
och järntråd och så fort vi ungar såg honom

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

8/

började vi skrika med full hals den har ramsan,
Kal tollare for fell himmelen, med lumpor och ben
han drattade med på å -- n igen med lumpor
och ben ja vi var tygga vi förföljde honom
gata upp och gata ner från gård till gård, så fort
han gick in på någan gård och skrek sitt
lumper - ben och gammalt järn var vi och
slog om hans kärra, så att innehållet flög
ut över gatan men då vart gubben arg, han
stapplade efter oss med sin betsman i
högsta hugg så plockade han lumperna på
kärran igen till han kom till nästa gård så
var vi därigen med samma manöver, ja
det var sammerligen synd om gubben tollare
han dog 1895 om jag inte missminner mig
dom påstod att han förgrät sig på
potatisgrät men om det är sant kan
jag inte gå i borgen för men så gick ryktet.
Jag minnes ett orgenat han hette Möller han
var litet underlig i knoppen men annars snäll
och beskedlig, han var alltid iklädd en gammal
militärsmössa en rikteg svårhacka, han
följde med till skogs under alla mina skolår
han kom till skolgården iklädd sin mössa på
sned och sin trumma och trumpinnar sedan
gick han i täten till järnvägsstationen och
slog på trumman hela vägen, men han hade

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9/ M. 8242:9.

även munspet som han fraktera hela dagen
i skogen så bjöds han på kaffe och smörgåsar av
lärare och lärarinor så när vi kom till Mahmö
igen höll han tal och tackade för en glad dag.
Jag minnes en gång det var en söndag 1896 det var
utställningsåret då Möller red genom Stadens
gator på en gammal vit mär. Det var så att där
var en gammal droskägare på hörnet av Stora
Kvarngatan och Östra Promenaden han hette Glatz
han hade mycket körstor för flickorna i Hamlegatan
en glad gubbe var det och jag brukade hålla åt
i stallen han hade en pojke i samma ålder som jag
så jag stod högt i gunst hos gubben Glatz många gång
fick vi åka i droska eller också i släda på vintrarna

Nr. 8242:10. LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESA

10/

alltnog Glatz övertala Möller att Lelle
göra en ridtur Glatz tog fram den vita mären
och Möller red barbacka stolt som en kung
med svärmackan på sned Östergatan, Östergatan
Nunnegatan, Stortorget, Södergatan och Stora
Nygatan hem till stallet hela vägen hoppande
och hurrade till höger och vänster och med
flera hundra ungar efter sig då var Möller
i sitt esse och åkare Glatz skrattade och
bjöd Möller på en stor sup och en Svanabier
och ni ungar hurrade så det rungade i Svanegatan.
Nu får jag sluta emars trötthar Mi Vän.

Georg Jönsson Furugatan 3
Egen hård Handley

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Mer 8242 : II.

I Lindby, dec 16/10

Som jag ser i Sk. D. av dagtdato är jag hjärtligt välkom
åter på tack för det, då jag inte kan göra något annat
jag skriva några rader till, så skall jag börja omkring
Drottningtorget och vidare åt Öster eller varien som
kallades på den tiden och dom som bodde ute på Öster
under namnet Östervärnsförsingar. Vid Drottningtorget
som bekant Kronprinsens Husarregementets kasern me
stallarna åt norra vallgatan, och själva högvakten där
nu Sparbanken har det utmärkta och så
gamle musikdirektör Trobäck anförde musiken varje
mellan kl 12-1 och ibland mitt på Drottningtorget
då husarerna såg där var det kråk och slagtimål man
gånger särskilt vid deras avlösningsdag för gamla Krog
Novilla såg strax vid eller i Stora Trädgårdsgatan där
nu Elimkapellet är beläget och för övrigt var Fränn
arméns 1:a kår inne på gården i samma fastighet så
krogen så som blev många gånger störda i sin andakt
vet det själv var jag som pojke många gånger med m
anhöriga och besökte ärnen, det var rent ut sagt livsf
att komma ut genom porten igen och poliserna var
så många då som nu, på den största husarerna var
stallar som gjorde livet surt för många, dom hade de
tillhåll i Uppsalapromenaden också och det var kammerlegen
förskrift att gå genom promenaden vid mörkrets inbrot
Många ni pojkar brukade att spränga ärenden åt dom som
Sprit och cigaretter hos Dagmar Svensson som hade ciga
i Berg van denneska huset på hörnet O. Tullgatan & Trädgå
och som tack fick vi lov att gå in i rikhuset och se på
dom red där inne det var i nuvarande ridhallen —

2/

M. 8242:12.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Där var man så fort man var fri från skolan och gjor
sina läxor, så var där kindergård bakom Salshallen
samt en Salsspårets Torgproduktion och Lördagarna jag minn
även officerare såsom Grefve Piper, Ryttmästare Dyr
sedermera Brandchef med flera. Jag minnes även då den
kasernen blev invigd. Det var en Söndag då vår Kung Gust
då Kronprins åkte i fyrspann ett genom Regementsgat
och både unga och gamla sprang bak efter ut till kasern
Industri och Lantbruksutställningen 1896. Den jag också fåt
stället att, själva ingången till industriutställningen var
Tessens väg och Regementsgatan borsåg. Sedan var utställn
där Stadsparken Kostabåne och hela Regementsgatan ut.
Lantbruksutställningen var i Bärgsån där Brandstationen
Dalgrenska stiftelsen Tvångshuset nu är belägt där hade
Maskiner och redskap. Själva utställningsbyggnaderna låg d
fotbollsplanen är, sjuren uppvisades där numarande fot
i Hungergatan är, men det var ut på Öster jag skulle komm
till, först över bron på vänster sida hade ej Cigarhand
Bredberg den ombesörjde försedlar till Köpenhamn så hade
vi Tändsticksan den sträkte sig ut till Hungergatan mycket
igen dom som arbetade där på luften av fosfor, på ö
och på klädseln alla utom undantag då den färda ut
ut i byn. Lukta bedervärdiga av fosfor och svavel och så
som kvinliga klädda i platbrämade toffar och mörkande
grå schalar och så slangspråket var gubbarna, ja p
på Stickan har 3 kronor i veckan fy får säger, Bo
var det handlaren Brakenhjelm på Hörnhuset av Bre
och Ö. Förstadsgatan han uppköpte lump skrot och fl
och då man kunde få fag på några Tumflaskor så gic
man till gubben Brakenhjelm för då fick man 1 öre för
flaska och då ett skokand som vi kallade det för

5/

M. 8242:13.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

det var långa smala lackrisar men vi pysar var rädda
för gubben han var stor och tjock och såg ansträngd
Så var där krogen i Bredgatan där gick det hett till
fredags och lördagskvällar men där var en polis Rubin
kraggästerna hade särskilt respekt för, han tog dem
i första taget utan bråka dem och ute ville lycka ha
så går han dom ett slag på käften och först i väg
hem, på tal om polis Rubin så var han en stående
smält karl och mycket barnkär var han, alla ungar på
hände Rubin han skojade med alla, stor och axelb
och med vänliga kuraelbarar prydde han rädda anick
det var en karlakar, det är en 20 år sedan han lämna
lyngа värld. Vid Fredriksbergsgatan där Hj. Uncerth
är bodgen var gamla Fredriksbergs societet minns jag icke
trädgården var vi ungar inne i och klängde i träden, d
var ett bretts dike i hela Fredriksbergsgatan från O. Förstads
till Bredgatan diket var fullt med vatten och där hade
plankor och bräddstumpar som vi segla på, jag var sade
jag i brev i mitt första brev uppsatsad hos mina morföräld
i södra promenaden men jag var hemma hos mina föräldr
varje dag dom bodde närmaste på Öster, Så hade vi båta
från på hörnet av Borgatan som vi paykar gjorde själv
och sålde till bökare från men sedan gubben en dag s
sig vågade vi ungar oss icke dit in i afären. Så var där
bökare Kant på hörnet av Sylgatan den gatan är numer
slopat, men den låg mellan Fredriksbergsgatan och Borggata
det var små låga envåningshus där bodde emellertid Ka
han sålde allt mellan himmel och jord Fotogen, lampeg
ja allt vad en afär skall ha, vid sidan om Kant men
hörnet av Fredriksbergsgatan bodde cigarrhandlande Sporrong
med sina snuskiga ungar och sina kritpipor, alla skulle d

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 8242: 14.

Fäll spöväg och kapa sin kretspipa hantpipor var m
berömda där var olika pipbutiker med vackra kvinnor å
man kunde köpa sin i små glas med vackra damer i, ja
inte om Ni förstår mig, men glasen var i storlek på dam
han hade olika dyrgripar men dom billigaste kosta 4 öre st
dom bruka vi köpa för att blåsa såpbubblor ur. Så hade vi
och har fortfarande på samma ställe trädgårdsmästare Svens
på hörnet av västra Dalgatan och Ö. Förstadsg och där vi pysar
små söta rabarber i handdukningar som sträckte sig från
Förstadsgatan och där Malmgården nu är belägen. Sen bort
parken vid folkbadhuset, parken var det inte mycket berät
med den tiden där var en smal väg som gick på samm
ställe som den nuvarande eller från Drottninggatan fö
Kungsgatan men det var annan belysning på den tiden, då
där en fotogenlampa på hörnet av Drottninggatan en på
i planteringen och en på hörnet av Kungsgatan som lys
les knappast själv med sitt gula sken. Sådan var det å
hela vägen från Östra Förstadsg och från Tivoligatan
där får, kor och hästar gick på bete, där samlades och
folket den 1 maj innan som tåg till Folkets Park.
Där nu Malmgården ligger på hörnet av Kungsgatan låg be
Mölla mer i änget ensam alla dom små envåningshusen i
Föreningsgatan som kallades för Kappstallsen. Men bort
Ö. Förstadsgatan igen, på andra hörnan av västra Dalgat
hade vi vagnsmästare Jonsson berömd för sina mun
och sorgkakor det var högformiga kakor med svart glas
som användes vid begravningar längre ut eller där Ur
Andersson har sin affär bodde som dom kallades Tösark
det var ett par gamla systrar som hade bensbakeri och v
berömda för sina kakor särskilt fastlagsbullarna ja f
kaka nästan på samma smaken ännu så goda var dom —

M. 8242:15.
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Så hade vi Smedmästare Möller vid hörnet av Ringgatan
eller där Carl Sammelsson nu är bosatt det var en stor Sme
mästare på den tiden, så var där O. Polishuset i ett låg
envåningshus där nu busshållplatsen är för Adlön och vidare
i samma hus som polishuset var en gammal fru Murma
som hade karamellbutik och som hade glänsande affärer av a
ungarna som skulle till skolan bakom polishuset eller d
Konditoriet Hugo där bolaget var en expeditionslokal som d
ungar var mycket intresserad av. Där som nu O. Polishuset
hette Engströms skola och var endast för flickor. på hörne
av Folkungatan och Föreningsgatan var en karamellbutik so
vi kallade gipsnäsan på grund av att innehavarinnan
gammal fru hade konstgjord näsa. Fortsätter vi så mot
Ringvägen var där port Bärnhemsgården där som nu Ba
Andersson har sin affär en stor gård med fasaden på hus
åt Lundavägen och med ett stort tegjan på var sida
huvudingången och med stallbyggnaderna åt Sallerupsvägen
Där Svenska Margarinfabriken är bosatt låg en stubbmalla
bram vet man inte vilket år minnet jag icke. Där Bärnhem
bolaget var då åker och äng och där jag på somrarna då v
hade skolov vaktade kor för en lantbrukare som he
Hans Olsson och hade sitt hus där nu Ellstorp är, på den te
hette hela det området från Bärnhem och ett stycke
för Bergravarna, jag vakta kor och mina morsmor gallra
gräsmarken och socker betor när det var tid. på söndagarna
vi låna Hans Olssons jamska vagn den han körde gödsel på
marken, han arrenderade hela det området där Bärnhem är
och Ålderdomshemmet ja vi fick låna hans gödselvagn vi var
20 stycken pojkar som drog vagnen upp till viadukten där
backen mot Bärnhem till, så satte vi oss upp med en
pojke vid varje skakel som styrde och så bar det i väg —

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6/ Nr 8242:16

med en hisnande fart och det gick alltid lyckligt för oss
men så var det inga bilar eller spårvagnar på Saltmätargatan
den gången. Vid Viadukten bodde Bagaren han hette Jan
han avlivade alla djur och man hade en viss rädsla för ho
sam pojke, så hade vi våra utflyktsmål till Hohögsbacharn
där vi framlade oss och slog våra kullerbyttor, vidare trave
vi sysslade i väg till Bokskogen med mandspel och sång.
Åt andra vägen till var Gerlahs Park och så låge å där vi bre
bada i Ostrahns skräckregemente var sådana saker där Ol
en obyggligt stark gosse, August Blidig, Emil Bikare
var snedögd, Skalla Måns som var bruk att ge så kalle
danska Skallar, Karl Robin som var bruk säga en vest
pyssbrasen och så en stor gosse alla dessa en parmlig sk
sår Oster, men sedan Gellberg utkastare på skogen i Bo
Sedermera kållaremästare på Ivarnen hade dessa herrar s
för också för polis Rubin det var den ände polis som en
hade något öknamn annars så hade som andra öknamn o
överkonstapeln Håkansson benämnd Rör näsan på grun
sitt röda hår och skägg, både Ekberg med sitt vita hår, K
Dockan, Spasmer Ekberg som hade spasmer, egentligen
krapsen och rätskelt i ansiktet och så Rör Friberg på
av sin förvarliga stora röda näsa han blev sedermera so
och utkastare på Elimkapellet. Jag minnes då det brann p
Wahrs dockerfabrik och brandkåren passerade denna
därnäst Simrishamns och Gemarpsjärnvägen eller förde
arbetet som Gemarpsjärnvägen kallades, när brandstegen
där så var vi en del pojkar som skulle hänga bak
den och jag hade misstänkt riktigt för jag i det ena
steget gissat då den passerade järnvägsspåret där bl
Friberg upp och hasade ner det gud vad jag fick sma
av min mamma för jag hade sprängt min nya hoffla

71
c
No. 8242:17.
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bland flickorna i Klunkegatan var sådana med
knektnamn som Svarta Karin, dina beundrare,
Svarta Jenny, Emma Kusar, Anna på fyran, Mathilda
femtöring, i lilla Trädgårdsgatan var Kobels döttrar,
i Södra Promenaden vid Paulsbron var en cigarraffär
som ägdes av en som kallades Silkhattmurgen
i Knappmakaregatan var Parisersalongen belägen. Vi var
det pojkar som tävlades om att springa efter cognak
till flickorna i Klunkegatan hos Vera Lederholm som
hade sin affär i källaren där nu Engrosslagret är be
det var vanligen för 1:50 litern och så vinkades allt
25 och ibland 50 öre i drickspengar. Som pojke brukade
jag gå och sälja cigarrer cigaretter och snus för en
Cigarrmakare som hade sin bostad i Södra Promenaden
№ 15 eller upp till gamla Staterna som var hörnhuset
S. Promenaden och St. Trädgårdsgatan numera rivet lik
Carols patentexpedition där jag gick och lärde och blev
konfirmerad för en präst som hette Berggren, jag m
gamle kyrkovaktmästare Lundberg särskilt en gång
årg han var, det var så att pojkar och flickor lärde sig
samma gång tisdagar och torsdagar detta var en tisdag a
1892 en kall vinterdag så vi fick gå upp i salen, lärorum
var på andra våningen Lundbergs var gått med han hade
bostad under lärorummet, då en pojke hoppade upp i a
ena gasarmen för att gunga med det skulle han alde
gjort för gasarmen med sina klena år kunde inte fö
tyngden utan med ett väldigt brak rasla han i golve
och fick gasarmen och murbruk över sig samtidigt s
Lundbergs med stormsteg kom upp i salen och strax e
kom prästen Berggren gasen strömmade ut så vi blev
fria den dagen Lundbergs ville att pojken inte skulle

Nr. 8242:18.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

blé kamperad mee Berggren var ee snäll präst ha
han fick förtäcka han kom ni andra då Lundberg fick
inte sin vilja fram den gången, som sagt jag gick oc
sålde cigarer cigaretter och dyngkäx sms om Sundagar
vi hade 10 öre på kvarn i förtjänst och därbelt då de
kappkörning på hemkamnsfältet kunde man göra sej e
vacker söndagspeng annars hade jag mest pass på Stor
och Nämngatan ni var många pojkar så var och ee
sitt pass. I södra Promenaden Nr 9 bodde ee skomaka
som hette Rosenquist han hade köpt ee båt från Köpe
en sådan gråmålad båt med täck omkring som j
med passagerare från Myhamn till Kristianshamn
en sådan roddbåt hade han förtöjd vid en påle ve
kanalkanten pojkar såsom som flickor fick gärna med
och tjena kol vid västra sidan han hade en säng sto
med ett järnband försett med ett nät så kallat tjäs
med den fiskade han upp stenkol när han då fått ba
full med kol fick vi ett rep som vi drog i på kanal
medan han själv satt i båten och styrde, han var a
en skicklig skytt så många gånger var jag med honom
i Kommandokten där han skat ander på ventrarna
han fick tillstånd från polismästaren att ha skridskobana
på kanalen från Paulinen och bort till hörnan av
Östra Promenaden och då var vi en del pojkar som fick
sitt mer på banan för att vi gick och skrapa den s
för sno ja det var ditt lilla Skomakare Rosenquist
vid sin sida mee han klara sej bra ända. På hörnet
Östra Promenaden och lilla Hvidingatan låg Lederbrogs k
kalkugnen där låg en bryggga utbyggd i kanalen som
skutorna kasa sin kalksten där bodde en gammal kvi
som hette Nilsson i samma hus som mina morföräldr

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9/ M. 8242:19

i Södra Promenaden Nr 9 huset ligger fortfarande kva
gubben Nilsson fick jag åka med många gånger när ha
körde kalk till Folkets Hus då det byggdes, han dog för några
år sedan på Ålderdomshemmet 95 år gammal. Där nu Elek
citetverket ligger låg gamla gasverket ungarna låg uta
St. Nygatan och det var ett kart nöje för oss ungar då vi
gå i skolan att se på då ungarna skulle fraktas där ut
segelbåtar så kallade pakter och ibland med två ångare
som ända fram till Paulsbron och lossa kol till gasverke
där låg pråmar hela vägen från på gatan så rulla dom
kolet på rullbårar från tåg gasverket jag minnes så väl
med vilket dunder och brak då den stora skorstenen fö
jag minns även då ytterfabriken eller Lumpan som den
i dagligt tal kallades brann 1888 det var en väldig eldsvå
jag stod med mina morföräldrar i Promenaden vid Adam
Märmare fick vi inte komma då låg Brandstationen på ho
av Djäknegatan och Baltzarsgatan varifrån ett hörn
men där var även sprutor nere vid västra sidan Sne
emot Apotekarvagen, samlast vi kom inte längre än
Altonagatan utan vi vände om och gick över Paulsbron
emot Mormor och jag till min Moster som bodde i
Lorensgatan där vi var hela natten Morfar gick hem o
lade sig men Mormor våga inte ligga hemma själv ef
sådant avstånd som från Studentgatan till S. Prom
Nr 9 men så var det nästan lika gott som på vagen m
himmelen var alldeles röd. Strejker var här ofta förr i
dels hos Rösels i Arlöv och dels på Lumpan eller Yllefab
arbetarna på Lumpan fick inte vara organiserade fick alt
demonstrera den 1 maj fruntimren fick inte gå klädda
i hatt och kappa för gamle Direktör Smitz, jag minns
en 1 maj det regnade som himmelen var öppen —

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

10/ M. 8242:20.

då en 300 st såväl kvinnliga som manliga gick med
första maj demonstrationen från parken från Smitz o
då dom fåga färbe fabriken musikkåren spelade en
sorgmarch på väg till Folkets Park men jag tror att a
fick börja i egen fart det var ett väldigt liv ett par fö
flera dagar återåt så där var ridande polis för att
skingra folkmassan. En gång det var år 1909 hade jag
arbete vid Spårvägen en 3 månaders tid, vårt arbete b
i att fila skenskarvar vi stod jag och en som dan
hållade för hål massa och fila på spåret ett par fö
Tändsticksan på Östra Förstadsgatan vi började kl 6 p
morgonen på en skarv vi höll på hela dena dagen
och även andra dagen stod vi kvar vid samma skarv
det var lätt att stå med den där filen men jag
försäkrar att det är ett ansträngande och enformigt ar
föserna på stickan sa'o ju oss att vi stod och fila då a
böja sitt arbete kl hålv 2, dom sa jag att vi stod på sa
ställe på middagen, och lika så dagen därpå då var de
en del av plickorna som yttrade sig, å de såna satta
sig – e där kvar, de stå och filar och filar på samm
ställe de satt sig – na, och det är ouchkligt att få fr
man att stå vid en sådan fil, föserna trodde ju i sin
enfald att vi stod där bara för att vi var lata men ja
försäkrar att det kändes i både armar och ben när det va

Jo nu tackar jag för denna gång det blev 10 sid
denna gång också.

Vänligt hälsar
Fursegatan 5 Egon Hag
Helsingborg